

Jiří Weigl: Křivé zrcadlo

- editor007 | 20. února 2024

ČESKO: ČSÚ minulý týden překvapil informací, že meziroční inflace na měsíc leden činila pouze 2,3 %, což nepředpokládal nikdo z „vševědoucích“ analytiků vesměs prognózujících hodnoty nad 3 %. V táboře vládní pětikoalice a jí podporujícím mediálním mainstreamu to vyvolalo bouři nadšení. Premiér Fiala promptně na zvláštním tiskovém brífinku občanům zvěstoval „dobrou a radostnou zprávu“ - konec zdražování, stresu a strachu z budoucnosti. Prý to lidem před začátkem letošního roku slíbil, a tak se také stalo. Premiér a vládní politici se prší, že to je jejich zásluha, že to oni svou skvělou politikou zastavili inflaci.

Ve skutečnosti má politika této vlády s poklesem inflace jenom velmi málo společného. Ve dvou letech svého vládnutí neudělala proti znehodnocování měny a úspor obyvatelstva vůbec nic – její slavný úsporný balíček začal platit až od začátku letošního roku, tj. právě v době, kdy už inflace klesla. S obřími deficity hospodařila po oba dva roky svého vládnutí a vším dávala vláda najevo, že boj s inflací nechápe jako svůj úkol. Jako největší dlužník v zemi s potěšením sledovala, jak se její dluhy s inflací reálně snižují, příjmy bobtnají a odpovědnost za cenový vývoj přehazovala na centrální banku.

Ta začala své sazby zvyšovat před dvěma a půl lety a až do nedávna je držela na 7 %. Skutečnost, že se dopad této politiky na vývoj cenového agregátu plně projevil až po tak dlouhé době, ukazuje velikost časového zpoždění, které uplatnění těchto měnových nástrojů na ekonomiku reálně má. Nyní, poté, co se ekonomika propadla do recese, začnou působit vládní škrtty, které budou negativně hospodářský vývoj pouze zesilovat. Pokračuje tak neblahá tradice procyklické hospodářské politiky českých vlád, které na hospodářské problémy reagují notoricky pozdě a svými opatřeními přispívají zbytečně vysokému ochlazování nebo přehřívání ekonomiky.

Na klesající inflaci v situaci ekonomické recese reagují trhy, které očekávají další rychlý pokles úrokových sazeb. Kurs koruny v důsledku toho klesá, což by pro exportní ekonomiku měla být dobrá zpráva. V dnešní problematické situaci se jasně ukazuje, jakou je samostatná měna výhodou a automatickým stabilizátorem, jehož kursový pokles vytváří pro tuzemské firmy polštář, který jim umožní obnovit svou konkurenceschopnost na zahraničních trzích, zvednout export a tím oživit i domácí ekonomiku.

Takto však o současném vývoji kursu koruny u nás nikdo nehovoří. Tón debaty udává absurdní snaha části provládních sil o přijetí eura nebo alespoň o vstup do Evropského systému směnných kursů. O věcnou diskusi problému a ekonomickou racionalitu jim vůbec nejde. Debata o euru má v jejich podání charakter jakéhosi „virtue signalling“, neboli česky manifestaci ctností – v tomto případě neochvějnou přínaležitost k Západu, ať odtud přichází cokoliv. Jsi pro euro, tedy jsi pro Západ. Pokud něco namítáš, potom jsi ruský šváb, agent, Putinův sluha a dáváš přednost rublu. Oslabení koruny, jakkoliv v dnešní situaci pro ekonomiku prospěšné, dezinterpretují jako důkaz nevýhodnosti vlastní měny a straší veřejnost, strádající vysokými úrokovými sazbami z úvěrů tím, že by v důsledku oslabování koruny mohla ČNB snižování sazeb zpomalit. Nic takového nehrozí. Budme rádi, že máme vlastní měnu a že funguje tak jak má. Kurs eura na naše potřeby žádný ohled nikdy brát nebude.

A na konec jedna fascinující zpráva z politiky. V Pákistánu proběhly minulý týden parlamentní volby, které vyhráli kandidáti spojení s bývalým premiérem a někdejší kriketovou megahvězdou Imranem Chánem, který porazil favorita všemocné pákistánské armády a rovněž bývalého premiéra Nawáze Šarífa. Na tom by nebylo nic neobvyklého, kromě toho, že Imran Chán sedí již dva roky ve vězení a

kampaň za něho vedl a z obrazovek k voličům promlouval jeho virtuální obraz stvořený umělou inteligencí. Pákistánští voliči to neprohlédli, a tak se zrodilo překvapivé vítězství, které politickou situaci v zemi pěkně zamotalo.

Demokracie se tak ocitá na závažné křižovatce. Politická manipulace získává další nebezpečnou dimenzi. Kdo je kdo nebude ve volbách vůbec podstatné. Žádné vysilování politiků v předvolebních debatách – umělá inteligence vše vyřeší. Až v USA na podzim bude k voličům promlouvat mladistvý a čiperný prezident Biden nebo mírný, uvážlivý a rozšafný Donald Trump, nebudme překvapeni. V USA jsou určitě s AI ještě dál než v Pákistánu.

AUTOR: Jiří Weigl

[ZDROJ](#)